

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Bioetyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Biologia i zdrowie człowieka Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Biologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 01BZCS.14HS.00406.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Jacek Tomczyk		
Prowadzący zajęcia	Jacek Tomczyk		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Bioetyka jest dziś bardzo szybko rozwijającą się dziedziną wiedzy. Jest to wyspecjalizowana część filozoficznej etyki szczegółowej, która ustala oceny i normy moralne w związku z interwencją w życie ludzkie w granicznych sytuacjach: 1) jego powstawania (biogeneza), 2) trwania (bioterapia) i 3) śmierci (tanatologia). Wraz z ustawicznym rozwojem nauk medycznych, biologicznych i technicznych pojawiają się coraz to nowe możliwości ingerencji w życie ludzkie, które bioetyka winna oceniać pod kątem ich godziwości (niegodziwości) moralnej. Ze względu na swoją interdyscyplinarność podejmuje ona dialog z wieloma innymi dziedzinami, do których należą m.in. medycyna, biologia, prawo, socjologia, psychologia a nawet nauki lingwistyczne. Celem zajęć jest aby wybrane zagadnienia z obszaru bioetyki, które kierujemy do studentów nauk biologicznych, zostały przedstawione w sposób usystematyzowany i odzwierciedlały rzeczywiste zapotrzebowanie.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawy biologii i genetyki człowieka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie problemy etyczne, psychologiczne i pedagogiczne dotyczące zdrowia człowieka oraz możliwości wykorzystania osiągnięć biologii zdrowia w życiu społeczno-gospodarczym	BZC_K1_W13	Test
W2	zna i rozumie reguły etyczne i prawne dotyczące badań człowieka i materiału biologicznego oraz ochrony danych osobowych, ochrony własności intelektualnej i przemysłowej	BZC_K1_W14	Test
W3	zna i rozumie zasady dotyczące jakości i zdrowego stylu życia, potrzeby zdrowotne osób starszych, wybrane rodzaje niemedycznych usług terapeutycznych, a także zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy	BZC_K1_W12	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi w sposób kreatywny wykorzystywać i aktualizować wiedzę z zakresu biologii i zdrowia człowieka - wyszukiwać, formułować i rozwiązywać problemy, przeprowadzać krytyczną analizę i selekcję informacji pochodzących z publicznie dostępnych źródeł	BZC_K1_U09	Test
U2	potrafi brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz prowadzić dyskusję w zakresie biologii i zdrowia człowieka i dyscyplin pokrewnych oraz obszarów leżących na pograniczu różnych dziedzin nauki	BZC_K1_U10	Test
U3	potrafi organizować pracę indywidualną oraz zespołową, współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	BZC_K1_U11	Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	wykazuje gotowość do przestrzegania i propagowania zasad bioetyki, etyki zawodowej oraz praw własności intelektualnej i przemysłowej, a także przyjmowania odpowiedzialności za pracę zespołu	BZC_K1_K03	Prezentacja multimedialna
K2	wykazuje gotowość do służenia swoją wiedzą i umiejętnościami drugiemu człowiekowi	BZC_K1_K06	Prezentacja multimedialna
K3	wykazuje gotowość do uznawania znaczenia wiedzy i jej krytycznej oceny w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz poszerzania i aktualizowania przez całe życie wiedzy z zakresu biologii i zdrowia człowieka oraz dziedzin pokrewnych	BZC_K1_K01	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Bioetyka, jej definicja, historia i koncepcje.	W3, U2, K1	Wykład
2.	Definicja osoby ludzkiej, koncepcje i stanowiska filozoficzne.	W1, U1, K3	Wykład
3.	Problematyka początków życia ludzkiego.	W1, U2, K2, K3	Wykład
4.	Problematyka końca życia ludzkiego.	W1, U2, K2	Wykład
5.	Jakość życia ludzkiego. Dobrostan człowieka. Terapia uporczywa.	W3, U2, K1, K3	Wykład
6.	Degradacja środowiska naturalnego a dobrostan człowieka - zagadnienia bioetyczne.	W3, U2, K2	Wykład
7.	Bioetyka w pracy laboratoryjnej i eksperymentalnej.	W2, U3, K2	Wykład
8.	Świat zwierząt (1): eksperymenty na zwierzętach, traktowanie zwierząt domowych	W1, U2, K3	Konwersatorium
9.	Świat zwierząt (2): kłusownictwo i myślistwo, etyka ochrony gatunków.	W2, U3, K3	Konwersatorium
10.	GMO - rośliny modyfikowane, a problem "przeludnienia" świata.	W1, U2, K3	Konwersatorium
11.	Traktowanie zwłok ludzkich i materiałów szkieletowych.	W2, U2, K2	Konwersatorium
12.	Kontrowersje wokół współczesnych metod terapii (sterylizacja, kastracja).	W1, U3, K3	Konwersatorium
13.	Degradacja środowiska naturalnego jako problem bioetyczny.	W1, U1, K3	Konwersatorium
14.	Kara śmierci - problematyka sprawidliwości społecznej.	W1, U1, U3, K3	Konwersatorium
15.	Czy możliwy jest sprawiedliwy podział dóbr - wartość osoby ludzkiej.	W3, U3, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin pisemny (90 minut). Skala ocen od 2 do 5. Skala ocen: 100-94% - 5 93-88% - 4,5 87-80% - 4 79-70% - 3,4 69-60% - 3 59 i mniej - 2
Konwersatorium	Prezentacja multimedialna na wskazany temat (czas trwania ok 40min). Zasady zaliczenia: temat prezentacji w pełni wyczerpany, prowadzący potrafią ustosunkować się do wszystkich pytań dotyczących wybranego tematu 5 (bdb) temat prezentacji w pełni wyczerpany, ale prowadzący nie potrafią odpowiedzieć na niektórych pytania dotyczące tematu 4,5 (db+) temat prezentacji w pełni wyczerpany, ale prowadzący nie potrafią odpowiedzieć na większość pytań dotyczących tematu 4 (db) temat prezentacji nie w pełni wyczerpany, brak kilku problemów dotyczących wybranego zagadnienia 3,5 (dst+) temat prezentacji nie w pełni wyczerpany, brak kilku ważnych problemów dotyczących wybranego zagadnienia. Brak odpowiedzi na wiele pytań 3 (dst) Brak prezentacji 2 (ndst)

Literatura

Obowiązkowa

1. Chańska W., Różyńska J. (red.), Bioetyka. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
2. Bołoz W. Bioetyka i prawa człowieka, Wyd. UKSW, Warszawa 2007 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
3. Otowicz R. Etyka życia, Wyd. WAM, Kraków 1998 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)

Dodatkowa

1. Podrez E., Stawecki T. (red.), Badania na embrionami ludzkimi w świetle etyki i prawa, Wyd. UW, Warszawa 2012 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
2. Nowacka M., Etyka a transplantacje, Wyd. PWN, Warszawa 2003 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
3. Galewicz W., Antologia bioetyki t. 2 Początki życia ludzkiego, Wyd. Universitas, Kraków 2010 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
4. Galewicz W., Antologia bioetyki t. 1 Wokół śmierci i umierania, Wyd. Universitas, Kraków 2009 (fragmenty wskazane przez prowadzącego)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15

Konwersatorium	15
Przygotowanie projektu	3
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	6
Czytanie wskazanej literatury	7
Przygotowanie do egzaminu	2
Przygotowanie do zajęć	4
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 52
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BZC_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy i jej krytycznej oceny w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz poszerzania i aktualizowania przez całe życie wiedzy z zakresu biologii i zdrowia człowieka oraz dziedzin pokrewnych
BZC_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania i propagowania zasad bioetyki, etyki zawodowej oraz praw własności intelektualnej i przemysłowej, a także przyjmowania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy zespołu
BZC_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do służenia swoją wiedzą i umiejętnościami drugiemu człowiekowi, by z szacunkiem wspierać go w utrzymaniu lub odzyskiwaniu zdrowia
BZC_K1_U09	Absolwent/ka potrafi w sposób kreatywny wykorzystywać i aktualizować wiedzę z zakresu biologii i zdrowia człowieka - wyszukiwać, formułować i rozwiązywać problemy, przeprowadzać krytyczną analizę i selekcję informacji pochodzących z publicznie dostępnych źródeł
BZC_K1_U10	Absolwent/ka potrafi brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz prowadzić dyskusję w zakresie biologii i zdrowia człowieka i dyscyplin pokrewnych oraz obszarów leżących na pograniczu różnych dziedzin nauki
BZC_K1_U11	Absolwent/ka potrafi organizować pracę indywidualną oraz zespołową, współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
BZC_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zasady dotyczące jakości i zdrowego stylu życia, potrzeby zdrowotne osób starszych, wybrane rodzaje niemedycznych usług terapeutycznych, a także zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy
BZC_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie problemy etyczne, psychologiczne i pedagogiczne dotyczące zdrowia człowieka oraz możliwości wykorzystania osiągnięć biologii zdrowia w życiu społeczno-gospodarczym
BZC_K1_W14	Absolwent/ka zna i rozumie reguły etyczne i prawne dotyczące badań człowieka i materiału biologicznego oraz ochrony danych osobowych, ochrony własności intelektualnej i przemysłowej